

göre devamı ise, hatalıdır. Zira, besicilerin yem ihtiyaçlarının karşılanması hususunda çıkan suni fiyatlara karşı Hükümetin gereği gibi tedbirleri yoktur.

İhracat politikası ise, hatalı bir yolda devam etmektedir. Geçmiş devirlerden bir misal vermek isterim. Meselâ; 300 bin ton yağlı tohum küspelerinin ihraç edildiği zaman, 200 milyon liralık bir ihracat geliri sağlanmaktadır. Halbuki bu ihracat geliri sağlanacak yerde, bu küspeleri biz Türkiye'de kendi hayvanlarımıza vermiş olsa idik, o zaman 75 bin ton et ihraç etme imkânı da bulunacaktı. Bunun karşılığı ise, 1 milyar liranın üstündedir.

İhracattaki diğer bir politik hatamız genç, fakat zayıf hayvanları ihraç ediyoruz. Bu zayıf hayvanları alan diğer hükümetler, aynı zamanda bizden küspe de almak suretiyle bunları besliyorlar ve kesime arz ettikleri zaman da en aşağı 700 milyon lira bu hükümetler kârlı çıkıyorlar. Şimdi biz zayıf hayvan ihraç edinceye kadar, diğer taraftan küspe ihraç edinceye kadar; memleketimizde bulunan zayıf hayvanları bu küspelerle beslediğimiz takdirde ve ihraç durumuna geldiği vakit milli gelire 200 milyon lira değil, 700 milyon liralık bir gelir sağlanmış olacaktır.

Benim, bütün temennim yeni Hükümetin bu gibi hususlarda gerekli tedbirleri almasıdır.

Diğer bir husus, kasaplık hayvan besicilerinin de örgütlenme cihetine sokulmasıdır. Belediyelere ve araçlara yüksek ücret ve resimler ödeme zorunluğu kendiliğinden o zaman ortadan kalkacaktır. Nitekim, üretici koyun başına % 7, sığırdaki da % 10'nu pazarlama masrafı olarak ödeme zorunluğu karşısında kalmaktadır. Halbuki bunlar bir şirket haline getirilip teşkilâtlandırıldığı zaman, bu gibi pazarlama masrafları vatandaşın sırtından alınacağı gibi, besicinin de yükü hafiflemiş olacaktır.

Et ve Balık Kurumuna gelince : Et ve Balık Kurumunun, et alımı işi ise, her yönü ile bata içerisinde hâlâ devam etmektedir. Taban fiyatı yoktur, üretici ve tüketici bu nedenle araçların arasında daima ezilmeye mahkûm kalmaktadır. Et ve Balık Kurumu üretici bölgelerden canlı hayvan alıp, et olarak tüketici bölgelere artık sevketmelidir. Randıman üzerinden et alımı ise, hatalıdır. Randıman

üzerinde duruluyor, ama bu randımanın yanı başında etin kalitesi ve etin değeri üzerinde bir araştırma yapılmamaktadır. Bütün bunların yapılması ve Et ve Balık Kurumuna da diğer kurumlarda olduğu gibi kredi imkânlarının sağlanması ile Et ve Balık Kurumu rahatlıkla köylüden kendi içinde pazarlarda alış veriş yapmak suretiyle ucuz et temini imkânlarını bulacak ve Türkiye'de öyle zannediyorum ki, et meselesi diye bir husus kalmayacaktır.

Et ürünlerimizin de diğer ürünlerimizde olduğu gibi koruyucu fiyatlar ve destekleme alımları ile, her yönü ile himaye edilmesi zorunluğu ve zorluğu vardır. İkinci Beş Yıllık Planın, 1972 yılı icra planında ne yazık ki şu ana kadar bir harekete geçilmemiştir. Üzüntümü de ayrıca arz eder, Hükümetin bu hususta âcil tedbirler almasını saygı ile arz ederim.

BAŞKAN — Ticaret Bakanı Sayın Naim Talu.

TİCARET BAKANI NAIM TALU — Sayın Başkan, muhterem senatörler;

Konuşmacı esas itibarıyla iki mühim mevzuu temas etmiştir. Bunlardan bir tanesi, destekleme alımları ile alakalıdır. Diğeri de et mevzuudur.

Şu hususu arz etmek isterim ki, Hükümetimiz et mevzuu üzerinde hassasiyetle durmaktadır. Malûmunuz olduğu vechile et meselesi, fiivaki birtakım kısa vadeli tedbirler olabilir, ama aslında uzun vadeli tedbirlere ihtiyaç gösteren bir mevzudur ve bu tedbirler alınacaktır. Bu mevzuda çalışmalarımız vardır.

Şu hususu ifade edeyim ki, memleketimizde hayvancılık yalnız bu memleketin ihtiyacını değil; diğer memleketlere de ihraç imkânını veren bir mevzudur. Yeter ki gerekli tedbirler, uzun vadeli tedbirler alınsın. Bu takdirde hem rahat ve bol et bulunabilir, hem de aynı zamanda ihracat yapılabilir. Bu husustaki tedbirlerimizi getirmek için çalışmaya başlamış bulunuyoruz.

Destekleme alımlarına gelince: Bu da aynı şekilde çalışmayı icabettiren bir husustur. Yalnız bu mevzuda değil, diğer bütün destekleme alımlarının nasıl bir esas içinde yürütülmesi gerektiği mevzuunda çalışmalara başlamış bulunuyoruz. Önümüzdeki zaman içinde bu hususta daha etraflı malumat verme vaziyetinde